

ОТ 21 ДО 29 МАРТ АНТОЛОГИЧНА ИЗЛОЖБА НА ДОРА НИКОЛОВА
БИТТАУ В ТЕАТЪР ТОРДИНОНА ПРЕДСТАВЕНА ОТ АСОЦИАЦИАТА
ТОРДИНОНА В СЪТРУДНИЧЕСТВО СЪС СНАД и БКИ, ОРГАНИЗИРАНА
ОТ ДЖУЛИЯ МИНИНИ.

ПО ПЪТЯ НА ВИЗАНТИЯ

Istituto
Bulgaro di
Cultura

DORA NIKOLOVA BITTAU
MOSTRA ANTOLOGICA
Sulla via di Bisanzio

a cura di **Giulia Mininni**

dal **22** al **29** marzo **2022**
VERNISSAGE **25** MARZO ORE 19

TEATRO TORDINONA
Via degli Acquasparta 16

Orario della visita: dal martedì alla domenica ore 15.00 - 20.00

Ренато Джордано

Антологична изложба на Дора Николова Битау.

Описвайки живопистта на Дора Битау, не може да не се спомене и да се отбележи нейната многогодишна художествена дейност, като сценограф и дизайнер на костюми в киното, театрите и телевизията в родната ѝ страна, България. Нейната живопис е резултат на задълбочено и точно проучване, което се осъществява всеки път, когато започне да работи по театрален или кинематографичен проект, или се отнася за сериалът за българските царе, или когато изследва живота на Кирил и Методий и св. Игнацио Лойола, когато препрочита класическата традиция на портрета или на Мадоната с младенеца с модерно виждане.

Винаги има задълбочена работа върху древни литературни текстове и иконография. В нейните творенията се диша въздуха на текстове и автори, които тя много дълго е посещавала на сцените: от Шекспир до Гогол, от Брехт до Булгаков. Както явно личи влечението ѝ към кукления театър и анимационното кино. Да вземем за пример Светите братя Кирил и Методий: тяхната космополитна стойност като личности от IX век е перфектно интерпретирана от Битау в нейните произведения. Картините са икони, но представени като в сън, филтрирани от една хилядолетна култура, напластена в колективната памет, и разказват истории с много герои с разказно развитие.

В Дора има интензивността на една духовност, която изтрива историята, за да създаде нова, съставена от вековни наслоения, метаболизирани и преформулирани по оригинален начин. Както когато влизаме в църкви, които ни даряват произведения от различни векове и други култури на противоположни стени, поставяйки ги една до друга,

извеждайки възстановени части от реставрации на византийски стенописи, късносредновековни или ренесансови картини на Симоне Мартини или Пиетро и Амброджио Лоренцети, барокови произведения, докато по стените или над олтарите доминират западни мадони или древни светци в дрехи от други времена, облягащи се на гръцко-римски или турско-византийски колони, които се опитват енергично да завладеят пространството, което заемат.

Но именно в колорита се проявява качеството на Bittau. Византийската полихромия е съчетана с най-модерното и искрящо използване на цвета. Точно както реинтерпретира традиционните образи обединява средновековието, творчеството на прото-джото, славянската и източната душа, великата ренесансова и барокова традиция, импресионистичната и сюрреалистична съвременност, фалшивата наивност a la Botero без смущаващо затлъстяване и помпейската монохромност. Червеното наистина господства, разбира се, но няма липса на оригинални зелени, светло сини, охра, злато, синьо...

Спомням си, че някои от творбите на Дора Николова Битау бяха образи на някои национални събития на SNAD / Национален синдакат на авторите драматурзи/и на театралната фондация Favi, а именно манифестацияте: „Schegge d'Autore“ / „Авторски отломки“, фестивал на италианската драматургия/ и „Luce sul proscenio“ /Светлина на авансцената/.

На края, учениците на Светите Кирил и Методий изгонени от Моравия и всички тържествуващи и горди български царе ни напомнят още веднъж, ако все пак има нужда, но за съжаление изглежда че да, че културната идентичност е нещо, което не може да се изтрие или са се скрие, например с война.

И гледайки отново почти адските образи на воини, понякога удивени, понякога сатанински, понякога ангелски, човек се сеща за фразата, взета от Пролегомените към Евангелието от IX век, която е нарисувана върху произведение на Дора: „Голи са всички народи без книги, не можейки да се борят без оръжие с врага на нашите души“.

Ренато Джордано

Рим, март 2022

